

ובתחילה נבאר ענין א' שאמר לי מורי ז"ל שקבל מאדם

אחד גדול שחמר בו שקבלה היתה בידו מרבותיו שכל מי שנקבר בע"ש אחר שעה ה' מן היום שאין לו תבואה הקבר לפי שכן שעה ה' מתחיל תום קדושת שבת ויש לו דין כאלו נקבר ביום שבת עלמנו ואל"כ כי ז"ס ה' יתירה של יום הששי כי בכל הימים לא נזכר בהם ה' כמו ביום א' ולא אמר האחד וכן יום ב' בו אכל כאן נאמר ה' לרמוז כי בה' שעות מיום ו' חיקף סמך אליו ויכולו השמים והארץ בו' והיקף נחשב כאלו הוא יום שבת ולכן סמך ה' ויכולו בו' ומורי ז"ל הורה לדבריו והסכים אליהם (א) מנגי מורי ז"ל (ב) חיקף בסיימו הפלגה שחרית דיום ו' היה הולך לבס"כ או לבית מדרשו אם היה שם ס"ת כשר היה מוליאו וקורא בו הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום והוא היה קורא המקרא מתוך הס"ת והי' לו תלמיד א' שהיה קורא לו התרגום מתוך ספר התרגום והוא אומר אחריו וכן היה עושה בכל פסוק ופסוק עד שמסלים הפס' ולא היה עושה כמו שיש מתייחסים לקראו כל הפרשה כולה מקרא פ"א ולשנוטה מקרא פ"ב אח"כ קורים כולה יחד תרגום פ"ג אבל כל פסוק ופסוק בפ"ע היה קורא שמות ויהי דוחק עלמנו לקרותה ביום ו' והיה אומר כי ז"ס והיה ביום הו' והכינו את אשר יביאו, זולת אם אירע לו שום אונס גדול מאד שאז היה קורא הפס' שמות אחר סיום הפלגה שחרית דיום שבת קודם סעוד' שחרית' כמו שטעה רבינו הקדוש לבנו ולא כמו אותם הקורים אות' באמנ' הפלגה שחרית דשבת :

ואחר (ג) קריאת הפס' היה עובל הטבילה של ע"ש הנו' בס"ה פ' תרומה ד' קל"ו ע"ב דרכ המנוגא טבא ע"ה היה סליק מנהרא בכל ע"ש בו' והיה אומר מורי ז"ל כי כיון שכבר קרא הפרשה כבר יש באדם כח לקבל תום קדושת השבת ולכן לא הי' עובל קודם שיקרא הפרשה זולתי דרך מקרה ואף גם מקרה זה לא היה עובל רק אחר שהתחיל שעה ה' מיום ו' כמו שביארנו לעיל על ה' יתירה דיום הו'. והיה אומר מורי ז"ל כי תום שבת היה ניכר ומתגל' במלח האדם חיקף אחר הטבילה הנו' אבל עיקר הגילוי לא היה רק אחר חמי' היום ודוקא אם עבד כבר והסיר ממנו קליפין דחול ע"י כוונתו כעודע שקליפין דחול הם הם בגדי חול של נפש האדם ואפשר שכל מה שהיה קרוב לליל שבת יתגלה יותר תום שבת :

כונת (ד) הטבילה של ע"ש הגה אחר שנכנסת תוך מי הים או הגהר או המקוה קודם שתטבול תכיון כי המקוה הוא סוד שם אה"ה דההין העולה בגי' קנ"א כמנין מקוה כי שם מתקבלים כל שמות אה"ה היותר עליונים ממנו כמ"ש ואח"כ תכיון לשמשך במקוה הזה את הנחל העליון והוא ד' הוי' עסמ"ב וג' אהיה דיודין ודאלפין ודההין כי כאשר הם פשוטים יש אות יוד א' בכל שם מהם ונמלא שיהם ז' יודין בז' השמות האלו. וכבר ידעת כי ז' שמות אלו הם סוד שבעה שמות של שבת בסוד שבעה אבותיו של אהיה י"ה הנו' בר"מ בפ' יתרו ונריך לכיון כי בפשוטים יש בהם שבעה יודין פשוטים אבל תכיון ג"כ במלוייהם ותוסף עליהם שם י"ה כי הוא סוד השבת והרי הם ח' יודין שהם בגי' כ"ל מנח"ל ועם כללות הח' יודין עלמם הרי נח"ל ואח"כ תכיון לכלול כלליו יודין בעלמם ובכללותם כנו' והם ב' כללים ותלפס עם נח"ל ויהיה בגי' מ"ם והרי נמשכו המי' לתוך המקוה אח"כ תכיון שכל זה יהיה לכבוד שבת והוא כי הל"א בח' שמות הנ"ל שהם ד' היות וג' אהיה ושם י"ה יש בהם ל' אותיות וזהו ל' של לכבוד וכשתוסף ב' כוללים שהם כללות הו' שמות וכללות שם י"ה יעלו במספר כבוד ומספר כל ח' השמות הנ"ל עלמנן הם בגי' שבת (ה) וכשתעלה מן המים תאמר את תשיב משבת רגליך (ו)

כונה אחרת דע כי לריך האדם לטבול ב' טבילות זו אחר זו (ז) והא' היא להפשיט בגדי החול של הנפש והב' היא לכבוד שבת לקבל תום ובה' תכיון לשם אהיה דמלוי יודין (ח) שהוא בגי' מקו"ה. ובה' תכיון לב' שמות אה"ה י"ה הנו' בר"מ בפ' יתרו ולו' שמות היונאים מו' אותיותיהם שהם אלו יהוה. יהוה בנקוד' אלקים. מלפך. י"ה אדני. אל. מלפך. אלהים כי כל אלו השמות הם סוד קדושת השבת ותכיון כי באלו השמות יש

ה' יודין הרי חמשים וב' השמות של אה"ה י"ה העיקרי' הם בגי' מ"ב הרי הכל בגי' צמים ובהעלותך (ט) מהעולה בה' תכיון אל ד' היות עסמ"ב ולג' אה"ה דיודין דההין ודאלפין כי כולם בגי' תרפ"ז ותוסף עליהם שם י"ה והרי הכל בגי' שבת (י) כי סוד שבת הוא עליות ז"ן באל"א ואז הם סוד שם י"ה וכשתעלה מהטבילה אל חגגב עומך במשפחה כי מימי שבת לריך הגוף שישיב אוחס :

כונה ג' (י) יכיון כי המקוה בעלמנו שהוא ככלי הוא אה"ה דההין שהוא בגי' מקו"ה וז"ס כלי ומלבדו אל שמות ההיה שכתובו שהם בח' המים והם סוד ד' היות עסמ"ב ובהם ע' יודין כמנין מים ולפי עד' היותו ששה סוד המים שרשם היא הויה הא' של ע"ב שהיא בחכמה וכמיב כולם בחכמ' פשיה. וגם כי עיקר המים הם צמידת החמד שפולם בגי' ע"ב ולכן היו המים שצמקוה מ' סאה כנגד הו' יודין של הויה דע"ב כי היא העיקרית :

גם לריך שיטבול ויכיון להסיר ולהפשי' מעליו הרוח שהי' שורה עליו ציני החול וישרה עליו עפה רוח מן הכריאה וזה ע"י אה"ה דההין שהוא בגי' מקו"ה. גם יכיון אל ב' שמות אה"ה י"ה שסודם בעולם הכריאה אשר מהם יונאים ז' מרגלנן שהם ז' שמות אחרים הנו' בפ' יתרו בס"ה בר"מ וכבר ביארנו למעלה והם עולים בגי' תתמ"ט ועם קנ"א של המקוה דאהיה דההין הרי הכל אלף והם סוד אלף עלמנין של אורות היונאים מן הביני' ומאירי' למטה ויכיון לקבל גם הוא הארה מהם. גם ראוי לאדם לפעוט כל התבשילין שמבשל בע"ש לכבוד השבת כי הוא דוגמת האדם המכין סעודה למלך ועושה התבשילין אם הם עובים ואם חסרין איזה תבלין כדי שיתקנס או כדי שיבשל תבשילים אחרים. וכז' הוראה שמקבל האורח שבכר פ"י וז"ס עושיה חיים וזו שחקנו בהפ' מוסף דשבת המתח' סכנת שבת ר"ה קרבנות' בו' כי כל העושה התבשילין של שבת מע"ש זוכה לחיים עליונים (יג)

ענין קבלת שבת בחפלה המנחה דע"ש דע כי ענין זה הוא דבר גדול להמשך קדושת שבת מעת הפלגה המנחה דע"ש ודע כי מעת הפלגה המנחה דע"ש מתח' העולמות לעלות ולהכלל זה בזה רק שיש כמה מיני בח' של כללות העולמו' ובהם מדריגות רבות אבל עתה הענין הוא כי מעתה מתח' העולמות לעלות ולהכלל זב"י. והנלעד' בזה הוא כי הגה אל מורי ז"ל כי בקב"ש בשדה אז נכיון שכבר נכנסו תלת פרקין תהאין דאות ל' דללס דא"א ונלעד' כי עתה נכנסים של אימא ואז בקבלת שבת בשדה נכנסים של אבא כנלעד'. וזה סדר הכונה הגה קודם שהאמר פ' אדני שפי' הפחה פ' תפל' מנחה דע"ש תכיון ותחשוב להעלות במחשבתך כל חלק הנפש' שהם ששה ע"ש שם יוד הוהוה הנקרא הויה דב"ן דמלוי הדין והעולות' עד הויה' וז"ס תום' שבת דנפש כי העשיה נכללת ביני' ונחוסף בה קדושה ואח"כ להעלות הויה' עם כל חלקי הרוחין שבה אל עולם הכריאה וזה ע"י הויה דמ"ם דאלפין וזהו תום' רוח ואח"כ להעלות הכריאה וכל חלקי הנשמות שבה אל עולם האל"י וזה ע"י הויה דג' וזהו תום' נשמה ואח"כ תכיון לחבר כולם עם בח' נשמה לנשמה שהוא נפש דמל' דאל"י ע"י שם הויה דע"ב דיודין אשר שם. והאמת הוא כי גם באל"י ע"י שם הויה דאל"י ונשמה דאל"י ונשמה לנשמה בו' אבל הלאו' שבדוריו זה יהיה מי שיוכל לזכות לנפש דאל"י והרי בכח הכונה והמחשבה הוה קבלו כל החלקים תום' קדושה ואח"כ תחיל העמידה ותכיון בכריעה הא' אשר בחי' ברך כעודע להוריד עליך כח הנשמות ההם אשר הם נפש דאל"י וזה ע"י הויה דע"ב דיודין ובהי' יו"ה שהיא הוקיפה הא' וזקוף ותכיון כי ע"י אלו הנשמות אמה מעלה את המל' למע' כבוד מ"ן ותכיון וזקוף את המל' ע"י הויה דע"ב דיודין כנו' ואח"כ בכריעה ב' דמנן אברהם תכיון להוריד עליך בחי' הנשמה מן הכריאה ע"י הויה דע"ב כנ"ל ואח"כ זקוף ע"ד הנ"ל. ובכריעה ג' דמורדים תכיון להוריד ולהמשך עליך הרוח מן הויה' ע"י הויה דמ"ה כנ"ל ותכיון בשם ההויה הנ"ל כמורדים אמתו לך שאתה הוא ה' אלהיך בו' וזקופה תכיון אל הנ"ל ובכריעה

הגרות וביאורים : ה' פשיה נצרת ל' פשוטה. ה' נצרת כ"י. ה' נצרת ג' יודין ג' וזין וז"ל מאוסת. ת' נצרת ד' ל' נצרת. הרי לך ביאור זרת כל האותיות. פ"ה : ח) כפ"ה וכת"י הנוסח ב' וזין עיין לפיל כחות הקודם : א) ח"ש נראה מדברי הרב ז"ל שאשילי נקבר בחוץ לת"י : ב) כפ"ה כשער הנהגה הלימוד ד"ה מנסים של מורי ז"ל : ג) כפ"ה שם ונפ"ה כשער השבת : ד) כפ"ה ס"ד משער השבת : ה) כפ"ה ר"ל ומ"ה יו"ה הכל ג' שבת כן הוא כפ"ה : ו) ח"ה הגה לא פי' הרב המספר כ"לד היא והלפ"ה. שהמספר כך הוא שדה' היות הם נמליו פס"ב וכללותם הם רל"ב וג' חיקי הם א' דיודין קס"א וז' דההין קנ"א וז' דאלפין הוא קמ"ג וכללותם הם תמ"ה ושם י"ה פשוט כולם נחמד הם כמנין שבת כנלע"ד. עיין כחות הקודם : ז) וז"ל כפ"ה ושמתו מן מר"י ארו"ן ששם ממורי ז"ל שאם הוא בעל קרי לריך שיטביל ג"ש. א' להסיר השומאה. ב' להסיר כנני מול. ג' חופשת כבת : ח) ח"ה ל' נמליו הדין. כן הוא כפ"ה : ט) עיין תר"ח דף ג"ס ע"ב שכתב וז"ל נמלא כי עסמ"ב הוא כס"י הו"א וקס"א קמ"ג קנ"א הוא בחי' הנו"ן וכן יעקב והל' נקרא קניי הם (י) פ"ד אית א' ששפוד סבי סייך לט"א

קדושת שנת להתגלות כי בסופה מתחיל עליית העולמות לפיכך להסיר ממנו בגדי חול שאין בהם חוספת קדושה רק בעת התפלה לבד וגם אין בהם עליה לעולמות אלא לנשמות בסוד מ"ן ילך לטבול אלא שאין לטבול כי אם אחר חצות: ב וקודם שיכנס למקוה יאמר ולמקו"ה המי"ם קר"א ימי"ם ויכוין שמספר הר"ת הוא הויה אלהים עם תשע אותיותיהם אח"כ יאמר ויקר"א אלהי"ם ליבש"ה אר"ץ ויכוין שיקרא עם הכולל מספרו אלהים דיודין עם י"ג אותיותיו וחמשה אותיות שרשו וכן יכוין במספר יבש"ה ואר"ץ מספרו אלהים דאלפין ואלהים אחד כתוב בפירוש הרי ארבע אלהים שעם הכולל מספרם מש"ה שכתוב בו כ"י מ"ן המי"ם משיתיהו: ג ומשנכנס בו יכוין כי מקו"ה מספרו קנ"א ויכוין להמשיך בו הנחל העליון שהם שבעה יודין שזשרש שבעה שמות שהם ע"ב ס"ג מ"ה ז"ן קס"א קמ"ג קנ"א עם היוד של יה שהוא סוד יום שנת ושמנה כוללים של השמנה יודין הרי נח"ל וכללות כלם עם הכולל הרי הוא מספר מי"ם שהוא מספר היודין דע"ב ס"ג מ"ה ז"ן: ד ומים אלו הם ארבעים סאה שהוא מספר ארבע יודין דע"ב שזחסד שממנו עיקר המים והוא מספר מס סחומה שזבינה והוא מספר יה"ו דאלפין עם הכולל ואח"כ יכוין שכל זה הוא לכבוד שנת: ה כיצד האותיות שזשבעה שמות וי"ה האמורים הם שלשים מספר אות למד של לכבוד ועם שני כוללים אחד דשבעה שמות ואחד די"ה נעשו ל"ב כמספר כזו"ד של לכבוד ומספר כל השמנה שמות האמורים הוא מספר שנת הרי לכבוד שנת: ו ואם הוא טמא קרי יטבול טבילה אחת להסיר הטומאה ואפילו יהיה לו חולי

המלכות של השערות שהיא הפאה שמספרה אלהי"ם רחבה מהאוזן עד שליש המלח וגובה מלמעלה מעט יותר מגובה האזן אם תחפשט מחפיפותה ומלמטה עד שלא תכנס בשערות הזקן: ה ושערות הזקן להיותם זינורות שפע לריך לזיהר שלא יגע בהם כדי שלא יתלוש מהם חוץ משער שעל השפ' המעכב את האכילה שיש לחתכו במספרים: ו ולפרניו שנתגדלו יותר מכנגד הצמר אסור גדול יש בהנחתם לפיכך יתחכם באיזה סדר שירצה ולא יחוש כי הם קליפות ממש היונקים מהקדושה של הצמר ע"י שרשם שהיא קליפה זכה של הנפרן הדבוקה בצמר עלמו:

ו א ומהלחם אשר יעשה לכבוד שנת כשיפריש ממנו חלה יכוין כוונת החלה והיא כי שיעור החלה היא לפחות אחד מארבעים ושמנה כי כן קודה הוא בשם הפנימי דחכמה דנוקבא דז"א שהוא יה"ו דס"ג שמספרו מ"ח: ב ואם הוא במקום שלריך עירוב חצרות שמערב הנלח והיוד צימוד המכריע באמצע או שיתופי מבואות שמתקף החסד והגבורה בת"ת המכריע באמצע יעשה מצוה זו בכל ערב שנת ויצרך על העירוב ויכוין שהוא אותיות ע"ב רי"ו הידוע: ג ויערב על עלמו ואח"כ יזכה לכל בני החצר או המצוי וערוצי תחומין הוא נעשה בחלל הנשאר במקום נה"י בעלותם למעלה בתוספת שנת כאשר יתבאר אחר כן: ד ומכל תבשיל אשר יבשל לצורך שנת לריך לטעום ויזכה לחיים על שם טועמי"ה חיי"ם זכ"ו:

ז א ומאחר שכבר קרא הפרשה ועבר מהיום עד שעה חמשת יש יכולת לקבל במורא ובשת פנים תוספת שנת שהם אותיות שנת דמתחילת שעה חמשת מתחלת

נגיד ומצוה

הלך שני

בוונות המקוה • ובל דיני ע"ש • והדלקת הנרות וכוונות
שבת וכו' :

דין אומר מורי ז"ל כי תוספת שבת כיבר תכף אחר העצילה
ווחגלה צומח האדם אך עיקר הגלוי לא היה רק אחר
חלי היום ודוקא אם כבר עזל והסיר מוננו צגדי חול של
הכפץ ע"י העצילה ואפשר שכל מה שיהיה קרוצ לליל שבת
יחגלה יותר תוספת שבת • והנה היה עוצל אחר קריחת הפרט'
והיה אומר כי כשקרא הפרט' ע"ש כבר יש יכולת לקצל תוספת
שבת אמנם קודם קריחת הפ' לא היה עוצל רק צוקרה היה
עוצל קודם וגם כן לא היה עוצל אלא אחר ד' שעות של
היום ולא קודם זה וכ"כ צדק מ"ה :

דע כי הכתוב אומר והי' ציום השטי והבינו את אשר יציאו
כי יום השטי מוכין לשבת ולכן לריך שתקדים מן יום ה'
להכין לרכי שבת ואמנם צועטה יותר טוב לאדם שכל לרכי
שבת יעשה ציום השטי ולא מיום ה' וכל מה שיקנה יאמר צפיו
ה"ז לכבוד שבת :

תמיד היה כזה מורי ז"ל שלא לגלח אחר חלות שהוא עת
מנחה גדולה ואפילו צע"ש היה כזה מאד • (לקוטי')

פאת הראש צענין פאת הראש היה כוהג מורי זלמ"ה
להניח כל רוחצ הלדדי' והוא כל שער טיש
מן האזן עד המוח שהוא מקוי חלק טיש צראש מטכי לדדי
המוח ומפקיק צכסיס וגזהו היה מניח כשיעור אם יקומו האזני'
ויותר מעט למעלה • וצקן היה כוהג שלא לגלח כלל ועיקר
לא צתער ולא צמקפרייס לא למעלה ולא למוטה צסוס מקוס רק
השער של הספה הועכצ לאכול היה חותכן צמקפרייס
וגם שער הפאות שעל הראש ולא היה מניח לגדל כ"כ סיכניס
למוטה

נגיד ומצוה

למטה במקום שער הזקן ואז היה חתכו עד שיעור אותו מקום
כי נעם ולמטה לו יקרא פחת הראש :

כוונת תכפורת ראוי לאדם לכון כשמתפר ראשו
שהוא דוגמת הז"ח ושמטליך כל

הגזרות והדינים וננו ועיין צפפר הכוונות :

ראוי לאדם שלא יעקור פום שער כלל וזקנו כי הם לכוונות
שפע ויכון האדם כי ראש הזקן שהוא תקונא קדמאה
הוא ח"ל ושאר הזקן יש יונין ושמהל שהם צ' פחות זקן צג"י
צד"י הרי ח"ל צד"י ויזהר בכל עת שלא לאחז צזקנו כדי שלא
חלוש חיזה שער :

שבת הם אותיות צש"ת כי ראוי להתצייץ מן הוספת שבת
ציומו חתן שכרו ר"ת שבת כי כל המלות שאדם
עושה (כוונות) צחולע השצוע או חס קרא צחורה הרצה אז
יש לו חפילו צחול תוכפת קדושי כל מה שיוכל הע"ה וכללות
כל צני אדם להשיג צתוכפת שבת כו"ץ הרצצ"י ז"ל ע"ז כי
ת"ח צחול יש להם הנפש שיש לע"ה צשבת ונואל השכר
שהשי"ת נותן לעוקק צחורה או מקיים המלות והוא נושג
לשכיר יקוה פעלו והוא שיש לו שכרו ציוס ההוא חפילו חס
הוא צחול יש לו חוספות ולכן נרות שבת צר"ת צמלות
שכר שכיר :

גם הכוונה כי כל אותו חוספת הקדושה של שכר שכיר
הכיתן אל האדם ציוני החול הוא מלטרפת עם שאר
חוספת קדושה שבת הצאה חליה צשבת כנודע ושני החוספות
האלו הכיתנים לאדם ציוס השבת נואל כי פריעת שכר שכיר
הזה הוא ציוס השבת ולכן נרות שבת צר"ת צקוד מי שטרר
צע"ץ יחבל צשבת :

אמר מורי זלה"ה כי כל מלות ועצירות שאדם עושה נכרים
צמלחו ווי שזוכה צנפץ יתירה אז אין העצירות
ניכרים צמלחו כי הארת נפץ יתירה מוכסה אותו הרושם חבל
חס האדם עומא קרי ניכר צמלחו ואין הארת נפץ יתירה
מוכסה אותו הרושם ומלחו עד שיעשה עזילה ואז

יִסִּיר וַעֲנֵנוּ וַהֲרוֹסֵם וּמוֹלְחוּ כִּי אֵינּוּ יִכָּר כ"ב אִם עֲשֵׂה עֲצִילָה :

גם הכוונה כי הוֹקִיִּים מולות סכר שכיר זו צפרטות יש לו קגולה שיזכה אדם הוֹקִיִּים אותה צאוללעות תוקפת הנפש והוא מדה כנגד מדה כי צכר שכיר נאמר ואליו הוא נוסף את נפשו כנגד זה ניתן לו ג"כ נפש יתירה כנגד מה שקיים נפשו של סכר שכיר לכן כמות שצת צר"ת של מלות זאת (לקוטים) :

סוד החלה שם הפנימי הג

צמח

סצחכנו' דפויף דז"ח

והוא עולה מ"ח ולכן ההלה שיעורש א' מו"ח :

כ"ל שהוא זה (י"ד

ה"י ואל"ו) וגם כי

צריף לטעום ע"ש מכל מה שצישל

שם הג' החילון

ללורך השצת צקוד טוענות

דיל"י הוא יו"ד ה"ח

חיים זכו האומר צמוקף של שצת

ו"ו ע"ה ג"י מ"ח

(לקוטים) :

מורי ז"ל היה כזהר מאלד מלהתפלל עד

מנחת ע"ש

שהיה כותן סכר שכיר גם היה כזהר מאלד

מלהתפלל מנחי' אלח עם שקיעת החמה ואפילו הכי לא היה

מוכיח מלאומרה צלחש וצטולית וצתפילין וכל זה אפילו ערצ

שצת (מע"ח) :

קציצת הצפרנים היה מורי ז"ל מותך הלפרנים

כקדר ולא היה חושש כמ"ש

אצודרה"ם (דרוסים) :

בימי החול ההארה של הלפרנים הוא מאלד הקליפה אך

צערצ שצת אחר הנוצילה ההארה שלהם מאלד

הקדושה :

קציצת הלפרנים כצר ידעת כי החילונים אחזתם צזרועות

וצאלצעות כי שם רוח רעה טורה על ידים ולריך

לצאר כי הלח אין יניקת החילונים רק מווקווס התחתון וזון

הסיוונים

בו עתה בטבילה זו, והחמישית היא לכבוד השבת לקבל התוספת וההארה של קדשת השבת. ועין ב"ספר הפנונות" (דף צ' ע"ג וע"ד) (דף סב ע"א וע"ב).

מב. גם ביום שבת קדש בבקר קדם תפלת שחרית מצוה לטבל לקבל תוספת נפש רוח נשמה דיום שבת, כי תוספת נפש רוח נשמה של היום — בחינת דכורא — הם יותר גדולים משל לילה דנקבא. ואם שמש מטתו צריך לטבל שתים: אחת להעביר רוח הטמאה, והשנייה לקבל תוספת שבת. ונראה לי, שאף-על-פי שלא שמש, טוב לטבל שתים: אחת להעביר רוח הטמאה, ואולי נטמא באיזה טפה קטנה על ידי השתן ולאו אדעתיה, והשנייה לקבל תוספת שבת.

אחר-כך שאלתי במכתב את ידידנו הרב החסיד חכם רבי אליהו מני נר"ו על מנהג החסידים בעיר הקדש תוב"ב בטבילה דשחרית, והשיב לי שנוהגים לטבל — אחת להעביר רוח הטמאה, והשנייה לקבל תוספת שבת. אמנם בטבילה זו [=השנייה] דקבלת הארת יום שבת קדש, אף-על-גב דיש נוהגים לטבל אחת כפשט דברי הרב ז"ל, מפל-מקום יש נוהגים לטבל חמש כנגד פרטי נפש רוח נשמה חיה יחידה. ויש נוהגים לטבל שבע כנגד פרטי נפש רוח נשמה חיה יחידה, וחיה יחידה דכללות. והוא נר"ו נוהג לטבל תחלה שתי טבילות: להעביר רוח הטמאה

מ. טוב וישר ונכון מאד אפלו לבני אדם פשוטים לטבל בכל-ערב שבת קדש כדי לקבל הארת קדשת שבת קדש אם אפשר להם לטבל, והוא צריך גדול על פי הסוד. אך זמן הטבילה הוא בערב שבת קדש משהתחילה שעה חמישית ואילך, לפי כי מן שעה חמישית מתחיל תוספת קדשת שבת, ולכן יש קבלה מן הראשונים ז"ל, שקל-מי שנקבר בערב שבת אחר שעה חמישית מן היום שאין לו חבוט הקבר, לפי שמן שעה החמישית מתחיל תוספת קדשת שבת, ויש לו דין כאלו נקבר ביום שבת עצמו. וזה סוד ה"א יתרה של יום "הששי", כי בכל-הימים לא נזכר בהם ה"א, כי לא אמר 'יום האחד', וכן 'השני' וכיוצא, ורק כאן נאמר "הששי", לרמז כי בחמש שעות מיום ששי, תכף סמך אליו "ויכלו השמים והארץ" ותכף נחשב כאלו הוא יום שבת, ולכן סמך "הששי" "ויכלו", וכנזכר כל-זה ב"ספר הפנונות" (דף צ' ע"ב) (דף סב ע"א), עין שם.

מא. מי שאפשר לו לטבל בערב שבת קדש וטובל — אשריו ואשרי חלקו. וצריך לזהר לטבל לפחות חמש טבילות, ויכון בזה: האחת להטהר מטמאת קרי, והשנייה לתקן עון הפעם, והשלישית להפשיט בגדי החל של הנפש, והרביעית להסיר ולהפשיט מעליו הרוח שהיה שורה עליו בימי החל וישרה עליו עתה רוח מן הבריאה, וזה יהיה על ידי אהי"ה דמלוי ההי"ן כזה: אלה"ה ה"ה יו"ד ה"ה שהוא בגימטריא מקוה, ויכון

תרגום, ואז היה מקדים לטבל קדם שעה חמישית כדי להרויח תוספת קדשת השבת, יפה שעה אחת קדם. אך הרחיצה היה מכרח לאחר אותה אחר חצות שתהיה סמוכה ללבישת בגדי שבת, פי צריך אחר הרחיצה ללבש בגדי שבת, ואיך ילבש בגדי שבת מן שחרית אם יהיה רוחץ קדם הטבילה? ולכן היה רוחץ אחר הטבילה. מה שאין כן שאר בני אדם שנוהגים לטבל לעת ערב, הא ודאי דמצו למעבד הכי לרחץ תחלה ולטבל וללבש בגדי שבת, וכן הוא המנהג פשוט.

מה. כל-אדם יהיה משגיח על בנו תמיד, ואפלו בערב שבת, שלא ילך לטבל לבדו עד שיתמלא זקנו, וכל-זמן שלא נתמלא זקנו — יוליכנו עמו ביחד לבית הטבילה, מפני כי אפשר שימצא בבית הטבילה אנשים שאינם מהגנים ותקיף להו יצריהו בהיותם ערמים ויניח בהם היצר הרע ארס ומזה ימשכו לתועבה חס ושלום, וכל-שכן שלא יניחנו לילך לבית המרחץ לבדו, כי שם במשך הרחיצה יש זמן מרוח ליצר הרע לרקד ביניהם חס ושלום, ואף-על-פי כי קים ליה בגויה שצדיק וישר הוא — עם כל-זה כבר אמרו [יומא לח ע"א]: צדיק מעצמו רשע מחברו. וכל-זמן שלא נמלא זקנו צריך אביו להשגיח עליו בשבע עינים ובפרט בדור יתום כזה. ולא במקום דשכיח הזקא דיצר הרע, כהא שעומדים ערמים והרי הם בחזקת ספנה מן היצר הרע, אלא גם עוד בכל-פונות שהבן פונה, ישים

מפנימיות וחיצוניות, ואחר-כך שבע כנגד הנזכרים לעיל.

מג. כשיעלה מהטבילה של שבת, אל ינגב עצמו במטפחת, כי מימי שבת צריך הגוף שישאב אותם, וכנזכר ב"ספר הכוננות" (דף צ' ע"ד) ודף סב ע"ב. ומיהו נראה לי שאין דבר זה מעכב בעקר המצוה, ועל כן בימות החרף שיש צער גדול לאדם אם לא ינגב עצמו ויש לפעמים חשש קצת נזק בזה — יוכל לנגב, אך טוב שישאיר איזה מקום בגופו בלא נגוב. ויותר נכון שיהיה מקום זה בזרועותיו שישאירם בלא נגוב כדי שישאבו הם את מימי השבת. כן נראה לי בסיעתא דשמיא.

מד. והנה, מ"ספר הכוננות" נראה שמנהג רבנו האר"י זיע"א היה לטבל קדם רחיצת פניו ידיו ורגליו, ואחר שהיה רוחץ היה לובש בגדי שבת. ולכאורה נראה לצדד ולומר דאין קפידה בזה אם תהיה הטבילה קדם רחיצת פניו ידיו ורגליו או אחר-כך. אך רבנו זלה"ה היה מקדים הטבילה לטבל קדם חצות תכף אחר קריאת שנים מקרא ואחד תרגום, כי היה אומר, אחר שיקרא האדם שנים מקרא ואחד תרגום יש בו כח לקבל תוספת קדשת שבת, ולכן כאשר היה בדרך מקרה לפעמים לטבל קדם שנים מקרא ואחד תרגום בעבור איזה סבה ואנס, לא היה טובל כי אם אחר שהתחילה שעה חמישית, אך רב הימים היה טובל אחר קריאת שנים מקרא ואחד